

„Ilustrovana antologija crnogorskih bajki“ predstavljena u Nikšiću

Nezaobilazna knjiga za najmlađe čitaoce

Knjiga je opremljena pravom mjerom materijala kroz obim, izraz, poruku i namjeru. Sadejstvo sadržaja obezbjeđuje siguran prijem i mjesto na polici odabranih knjiga svakoga djeteta - kazao je Aleksandar Čogurić

NIKŠIĆ - Nikšićkoj publici preksinoć je u JU „Zahumlje“, predstavljena „Ilustrovana antologija crnogorskih bajki“, koju su priredili Adnan Čirgić i Aleksandar Radoman. Izdavač je Fakultet za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja.

O djelu i uopšte o značaju usmene književnosti na promociji su govorili prof. dr Novak Kilibarda, i saradnici sa Fakulteta za crnogorski jezik i književnost Nikola Popović i Aleksandar Čogurić. Kako

Sa promocije knjige u „Zahumlju“

se čulo, posebno ljepotu knjizi dale su ilustracije Dejana Batrićevića.

DUH NARODA

Djelo je obuhvatilo najbolje primjerke crnogorskih bajki, kao i basni, prozeta internacionalnim motivima. Devet ih je: „Brat i sestra“, „Car i nafaka“, „Tri jegulje“, „Đavolji đak nadmašio učitelja“, „Čudotvorna dlaka“, „Mustafa i Merima“,

Devet bajki prava je mjera obima sadržaja oko kojih će najmlađi formirati čitalačke horizonte

„Medo Mededović“, „Divljan“ i „Baš-čelik“. Novak Kilibarda podsjetio je da su prvi put razvijeni evropski narodi upoznali duh našeg naroda objavljivanjem balade „Hasanaginica“ i kada je Vuk Stefanović Karadžić objavio epske pjesme u Beču. Najuzvišenije epske pjesme koje je Vuk sabrao zapisane su od ljudi koji su rođeni na teritoriji današnje Crne Gore. To su Sta-

rac Milija, Tešan Podrugović, Starac Raško, Stojan Lomović ili Hajduk Stojan, Todor Ivkov Piper i Đuro Milutinović, odnosno Đuro Milutinov Kovačević iz Grahova. Po mom mišljenju, najuzvišeniji pjesnik među njima je Starac Milija, čije prezime i ne znamo - kazao je Kilibarda. Dodao je da je ova knjiga korisna i da je vrlo lijepog izgleda, te da će je sigurno najmlađi rado čitati. Saradnik u nastavi na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost, Nikola Popović, govorio je o značaju izdavačke djelatnosti tog fakulteta. Nabrojao je mnogo djela koja je objelodanila ta institucija za kratko vrijeme. Njegov kolega Aleksandar Čogurić iznio je zapažanja o procesu nastanka Antologije.

PRAVA MJERA

Knjiga je opremljena pravom mjerom materijala - tekstu-alnoga i likovnog - kroz obim, izraz, poruku i namjeru. Sadejstvo ta dva sadržaja obezbjeđuje siguran prijem i mjesto na polici odabranih knjiga svakoga djeteta. Ova knjiga ima i značajki i oprezno napravljen raspored priča, najprije kraće, na kraju najduža. To je važno, jer tako se uvodi mladi čitalac, ne umara se na putu ka svjetioniku književne riječi. Zato je devet bajki prava mjera obima sadržaja oko kojih će najmlađi formirati svoje čitalačke horizonte - rekao je, uz ostalo, Čogurić. Kako se čulo na promociji, „Ilustrovana antologija crnogorskih bajki“ objavljena je u biblioteci „Posebna izdanja“, a štampana je u 500 primjereka. **Ra. P.**

Ministarstvo kulture

Tošijuki Kono i ministar Bogdanović

Unaprijediti ekspertizu u oblasti zaštite baštine

CETINJE - Ministar kulture Aleksandar Bogdanović susreo se juče na Cetinju sa predsjednikom ICOMOS-a Tošijukijem Konom i predsjednikom Nacionalnog komiteta ICOMOS Austrije Karolinom Jeger-Klajn.

Tema sastanka bilo je unapređenje saradnje u oblasti očuvanja kulturnog naslijeđa. Ocijenjeno je da Crna Gora posjeduje izuzetno bogatstvo kulturnih slojeva, o čemu svjedoči činjenica da već ima četiri upisa na Listu svjetske baštine UNESCO-a. Sagovornici su istakli i značaj unapređenja ekspertize stručnjaka koji djeluju u oblasti zaštite kulturne baštine.

Ministar Bogdanović posebno je naglasio značaj podrške ICOMOS-a i UNESCO-a u ovoj oblasti. Osvrnuo se na važnu ulogu predstojeće radionice za izradu HIA (Procjena uticaja na baštinu), te na jubilej 40 godina upisa Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora na UNESCO listu, koji će biti obilježen naredne godine. Sagovornici su se složili da taj jubilej treba iskoristiti za dodatno unapređenje saradnje. **R.K.**

„Prodavnica igračaka“ u Dodestu

PODGORICA - Predstava „Prodavnica igračaka“ (6+), u produkciji Gradskog pozorišta, biće igrana danas u 12 sati, u sali Dodest. Prema tekstu Aleksandra Popeskua, predstavu je režirao i adaptirao poljski reditelj Jaroslav Antonjuk.

„Prodavnica igračaka“ najmlađoj publici razotkriva važnu istinu da materijalne stvari ne donose sreću, te da u životu veću vrijednost imaju ljubav, prijateljstvo, osjećanja i brižnost. Igraju: Katarina Krek, Goran Slavić, Branka Femić, Branko Ilić i Pavle Ilić. Reditelj Antonjuk potpisuje i songove za predstavu, a u autorskom timu su još: Eva Farkašova (scenografkinja, kostimografkinja i kreatorka lutaka), Zoran Đerić (dramaturg), Bogdan Szczepanski (kompozitor), Vladimír Slaninka (video animacija) i Davor Novak (korepitor). **R.K.**

RIJEČ VIŠE: Koncert Crnogorskog simfonijskog orkestra na sceni CNP-a

PODGORICA - U saradnji Muzičkog centra Crne Gore i Ambasade Republike Poljske u Podgorici u CNP-u je priređen koncert povodom obilježavanja vijeka od obnove nezavisnosti Poljske. U Crnoj Gori tom prilikom prvi put je nastupio ugledni hrvatski dirigent i kompozitor Mladen Tarbuk dirigujući Crnogorskim simfonijskim orkestrom.

Koncert je bio u znaku poljskih stvaralaca, pa su programsku koncepciju činili „Koncert za klavir i orkestar“ I. J. Paderevskog i „Simfonija preporoda“ M. Karlovića. Solističku dionicu u ostvarenju Paderevskog tumačio je Marijan Sobula, eminentni poljski pijanista bogate internacionalne karijere.

TRADICIJA

Pred početak koncerta auditorijumu se obratio ambasador Republike Poljske u Crnoj Gori Artur Dmohovski i podsjetio na bogatu i dugu istoriju svoje zemlje, njene istaknute ličnosti među koje spadaju i Paderevski i Karlović. Naveo je da Crnogorci zasigurno dobro razumiju tradiciju junaštva i ljubavi prema slobodi, te da se ove vrijednosti reflektuju u odabranim djelima.

Ovaj manje poznati i rijetko izvođeni program koji po mnogo čemu ima svoje vrijednosti, kao i brojne interpretativne kompleksnosti, prvi put je izveden u Crnoj Gori.

Početak klavirskog koncerta (1888) CSO je započeo snažno i prodorno, i u daljem toku imao konstantu izražene izvo-

Snažno i prodorno od tragedije do trijumfa

Manje poznati i rijetko izvođeni repertoar sačinjen od djela poljskih kompozitora prvi put je izveden u Crnoj Gori

đačke fluentnosti. Marijan Sobula se u tom pogledu odlično nadovezao, pouzdano demonstrirajući raskošno pijanističko umijeće kroz široke poznoromantičarske melodije. Za solistu su u ovom koncertu postavljeni različiti tehnički zahtjevi, koje je on sa lakoćom, odvažnošću i jasnošću ispunjavao. Partitura Paderevskog tumačena je u skladu sa vremenom u kom je nastala. Poznoromantičarski idiom kod Sobule, maestra Tarbuka i crnogorskih simfoničara bio je moćan i silovit, bez odjeka patetike, uz svedenost i distanciranost od velikih „emocionalnih talasanja“. Emocija i unutrašnji svijet su u tom smislu više iskazivani i razmatrani kroz prizmu misaonog, a manje iz perspektive doživljajnog i proživljenog, što se posebno odnosilo na drugi lirski stav i stilistički odlično

D. MILJANIĆ

Sa koncerta crnogorskih simfoničara povodom vijeka od obnove nezavisnosti Poljske

usaglašena sola Sobule, koncertmajstora Slađane Cvejić i vođe violončela Dmitrija Prokofjeva. Zvučni balans na relaciji solista-orkestar je tokom cijelog trajanja bio adekvatno tretiran, njihova simbioza evidentna u svim formacijskim odnosima, kao i tretman sveukupnog zvuka preciznog i pouzdanog Mladena Tarbuka.

DOSLJEDNOST

Njegov slojevit, pedantan i dosljedan pristup partituri bio je uočljiv i u izvođenju Karlovićeve „Simfonije preobraženja“

(1903), pisane pod znatnim uticajem Čajkovskog. Ovim djelom autor pravi iskorak iz svoje akademske etape, staje na prag pune zrelosti i odslika-va putovanje duše od tragedije do trijumfa kroz ekstenzivni programski elaborat. Iako čestvorostravačno koncipirana, simfonija je po arhitektonici bliža žanru simfonijske poeme. Pored opštih romantičarskih estetskih načela CSO je u izvođenju prikazao sublimiran pesimizam pokreta „Mlada Poljska“, potom odjek pozitivističkih misli, kao i metafizički

pogled u onostrano. Sav taj pluralizam „pitanja“ odvijao se kroz duge i široke melodije, uz konstantnu propulzivnost energije ansambla. Sukcesivni nastupi instrumentalnih grupa i „tuti“ segmenti bili su pod vodstvom Tarbuka precizni i kompaktni, a punktovi kulminacije posebno efikasni. Poput imperijalne himne zvučao je prodornim trijumfalni kraj djela, nakon čijeg je izvođenja auditorijum u CNP-u Mladena Tarbuka i crnogorske simfoničare pozdravio dugim aplauzima. **Vanja VUKČEVIĆ**